

SELEKTE
KUTUPHANESI
No. 0. 127 / 7

اجتهاد

نومرو ۱۳۹

۳۰ آتشمین تانی ۱۹۲۱

آدرهس : Adrease

Idjtihad Constantinople

تلفون : استانبول ۸۶۵

اداره خانه سی :

حیاتی ، فلسفی ، اجتماعی فکر غزته سی

جفال اوغلنده « اجتهاد نهوی »

اون یدنجی سنه تاسیسیه

دون و یارین

نصوص روحیه و اجتماعیه

مؤلفی: دوکتور کوستا لوبون مترجمی: دوکتور عبدالله حودت

افاده مترجم

جهان حربی ، معظم و مدھش بیر کتاب اولدی .
بو جهنمی کتابی ال ای او قویان ، ال ای آ کلایان
(دوکتور کوستا لوبون) در . او ، عینی زمانده هم
روحیات ، هم اجتماعیات عالمیدر . عصر مزده اعتقاد لک
اجتهاد لک ، احتراصلرک ، کین لک اجتماعی صعود و سقوط -
طلرک کونا کون عواملی ال ای آ کلامش ، هر حالده ال
ای آ کلامش اولان حکیم اودر .

تورک قارئلری (روح الاقوام) ، (عصر مزک نصوص
فلسفیه سی) ، (اوروپا حربندن آ لینان پسیقولوجیائی
درس لر) دلائلریله اونی طائیفه لردر .

حربک صوک زمانلرنده یازیلان و متارکدن آز اول
نشر ایدیلن (دون و یارین Hier et Demain) که ،
اجتماعی ، پسیقولوجیائی ، فلسفی نص لر دن متشکلدر ،
خاتمہ آناریدر و بوتون کتابلرنک روحلرنی محتویدر .
بعضی مبتدی متبعلر مز (کوستا لوبون) ی پک
یوکسک کورمه مکله ، یوکسک کلرنی دکل ، اونک شا کرد
تعظیم کاری و انم علمیه سنک متم شکر کذار ی اولاجاق
درجه یه هنوز یوکسلمه مش اولدو قلرنی کوسته ریور لر .

(تائمس) غزته سی ، بو کون ، فرانسه نک ال بو یوک
حکیم لری اولاراق (هازی بو آن قاره Poincaré) ، (بهرغ
سون Bergson) و (کوستا لوبون Le Bon) اسملرنی
ذکر ایدر و . بوتون رجال دولت (کوستا لوبون) ک
کتابلرنی همه حال او قومالی در ، دیرکن بزم نو سفر لرمزک
بالا پروازانه حکملر ویرمه لرینه ویرله جک صفی تعین
ایتمک ایسته نم . عینی مؤلفک ۱۹۰۷ نارینخنده نشر اولونان
(La Psychologie du Socialisme) سوسیالزمک پسیقو -

لوجیاسی) عنوانلی اثر عظیمی ، اون سنه صوکره عیناً
و عیاناً واقع اولمش کرامت لر ، عقلی معجزه لرله دولودر .
حضرت حکیمک قوللاندیغی اولچو و ترازینک صحت
و دقیقیتنه فضله معیار آرمایه لزوم یوق در . (حکیم عمر
خیام) ک :

آنان که عیط فضله و آداب شدند ،
در جمع کمال شمع اصحاب شدند ،
ره زین شب تاریک نبردند برون ،
گفتند فسانه و در خواب شدند .

رباعی سنده بحث ایتدیکی « قارائلق کیجه » نک خارجه
یولمزی ، آز چوق ، چیقاران اعظم ادراک دن بیری ده
شبه سز بوفرانسز حکیمی اولمشدر . احتیاج معدوم یغزی
تطمین و حیات جسمانیغزی ادامسه ایدن لر ولی نعمتمز
اولدو قلری حالده ، جوع دماغیمزی تسکین و حیات
ادرا کمری احیا و اعلا ایدن اعلی نهدن اولیای نعمتمز
اولماسین و بو ال یوکسک نعمتک شا کری اولمایانلر نهدن
کافر نعمت کور و لمه سین ؟ ۲۱ کانون ثانی ۱۹۲۰ اجتهاد نوی

دوکتور محمد اله هودت

مدخل

جهان قوتلرنک بیری بیرله با کمال شدت چاریشد قلری
معرکه ، یالکیز مادی خرابه لری دکل معنوی تحریراتی ده
بیری بیری اوزده رینه بیغمشدر . دنیانک دیکش دیکنی
کورمه مز .. منحصر آ مدینه لک محو ایدیلش اولماسندن ،
جغرافیائی حدود لک تبدیل وضعیت ایتدیکندن دکل ،
عینی زمانده و بالخاصه ، قوملرک استقامت حیاتی تعین ایدن
قدیم تلقیلرک قوتلرنی غائب ایتش بولونماسندن در .

مدنیت قبه سما سنده پارلا ماقده و انسانلر آراسنده کی
مناسبتلری تنظیم ایتمکده بولونمش اولان فکر لر بیدر پی
صول ماقده در . اقوام کندیلرنی حمایه ایتمکده بولونمش اولان
استحکامات اجتماعیه Armatures sociales نک قدرتنه
اعتمادلرنک صار صیلدیغنی کور یور لر . شکلری نه اولورسه
اولسون مختلف حکومتلر عینی کفایت سز لکی اظهار ایتدی .
بوتون عقیده لر : صالح پرور لک ، سوسیالزم ، حریت ،

ساده لکنه اینا تماق انسانی، مهلك عواقب ايله طولو مشكوك حل
وفصلله سوق ايدر. هرشي مبنای اقتصادی واجتماعیه مکین در.
اوراده منفعتلریکدیگرینه متداخل و متناقض در. بونله،
ارادتلر مزدن زیاده، ایجاب و ضرورت حاکمدر.

(حرب دن آلمان پسیقولوجیائی درس لر) ه [*]
بیر جلد، (حربك ايلك نتیجه لر) [**] نه ده ایکینجی
بیر جلد حصر ایتیش بولونیورم. حربك تولید ایده جی
مسئله لری بالاخره تدقیق ایتک نیتندیم. [*] بو اوزون
تدقیقلر، غایه امرده، قیصه ملاحظه لر، قیصه فکر
Pensée لر حالنده افاده اولونماسی قولای بیر قاج
خلاصیه منجر اولور.

قیصه ملاحظه، قرن حاضرک احتیاجانه بك موافق
کلن بیر شکل ادبی کورونیور. علم ساحه سی او قدار
کنیش و اختصاص او قدار طار اولدی، که یالکیز
مختلف شعبات علمه مسندلک ایدن عمومی فکرلری
مشمول نظر ایتمکه اکتفا ضرورتی واردر. بو عمومی
فکرلر.. شئونک فلسفی چایسنی حادثاتک روحی تشکیل ايدر.
هردورده قلیل العدد اولان بو عمومی فکرلر یاواش
یاواش تحول ايدر و استقامتی تعیین ایتدیکی مدنیت،
شکل و صورتی دیکشیر مرکسزین تبدل ایدمیز.

واضح قضیه لر حالنده تکشیف اولونان بو عمومی
فکرلر و بونلرک جلب ایتدیکی دوشونجه لر، بی ماوقع لرك
ترکیب Synthèse ی، خلاصه سی اولماق شرطیله و آنجاک بو
شرطیله مفید و جالب نظر اولور. بو حالده او عمومی فکرلر
آز کله ايله چوق شی افاده و اوزون سوزلردن تأمین

[*] یاشی سکسانی چوق متجاوز بولوندی حالده کچن سنه
Psychologie des temps nouveaux عنوانیه دیگر بیر
کتاب داها نشر و بونده « بولشه ویزم » کبی حادثات جدیده
ایله حرب عمومی نك دوغور دینی اخلاق، فکری، اجتماعی،
اقتصادی انقلابلری علم روح نقطه نظرندن، تدقیق ایتشدرد.
۳۰۶ صفحه لک بو مهم جلدک امین و متین بیر قلمله تورکجه یه
ترجه ایدیله سی بك شایان تنیدر. ه. ج.

[*] Enseignements Psychologiques de la guerre
unropléenne

[**] Premières Conséquences de la guerre

کذا اوتورقاسیا [یعنی فرد واحدک حاکمیت مطلقه سی]،
هپ متساوی بیر قدرتسز لک کوستردی. ملتله عرض
اولونان عقیده Dogme لرك هیچ بیرى میدانه مؤثر بیر
فضیلت چیقارمادی. امید ايله اك زیاده طولو دستورلر
شکوه لرینی ضایع ایدیورلر.

بناء علیه جرمن احتراصاتندن چیقان داستانی جدال
احکار.. اقوامی، یالکیز حیات روزمره لرندن چیقارماقله
قالمش، کندیلرینه مشعله لک ایدن عنعنوی تلقیلرندن ده
آیرمشدر.

*
*
دنیا سیرنده توقف ایتیش و استقبال ظلمتلره محاط
بولونیور. چونکه اسلحه جهتیله ذی قدرت اولان بیر قوم،
اسارتی آلتنه آماق ایچین (اوروپا) نك اوزهرینه آتیلمشدر.
احتوا ایتدیکی تهدیدلری آکلاما قسزین بیر چوقلرینک
بك بکندکری بیر فلسفه نك پره نسپلرینه استناد ایدمک
بو قوم، [یعنی آلمانلر] قوتک ویردیکی حقک، دیگر
هرحقه قائل اولدینی ادعا ایتدی. حقایق، عدالت،
انسانیت، اعصار جهد و اجتهادک نتیجه سی اولان بوتون
بومکتسبات، قیمتسز اعلان اولوندی. (آلمانیا) بو
مکتسباتک قوتسز چبقا جانی امید ایدیوردی.

*
*
تاریخ، انسانلرک شیمدیکی قدار فعل و حرکتده
بولوندی دورلری کوردی، فقط انسانلرک دوشونمه -
لرینک شیمدیکی قدار الزم اولدینی دورلر طانیما دی.
شئون [Les choses] ی ایضاح ایتک ایچین نه بیر طالع
مشکوک تصادفلرینه، نه بی وفا الهلرک ارادات حاکمه.
لرینه مراجعت ایتمین یکی انسان، مقدراتنک سبیلرینی
آمحاق کندی کندیسندم آریور؛ موهومه لرك تهلککسی
کوربیور و آکلایور که عالم، کندی آرزولرندن صادر اولان
خوایارله اداره اولونما ماقدمدر.

موهومه لر مخرب ذی سطوقی اولان حرب، شونه
معطوف عمومی کوروشمزی پک زیاده تعدیلانه اوغراتدی،
وقتیله متخصصلرک اولونان حقوق، پسیقولوجیا، تاریخ
مسئله لری اوزهرینه ذکالری دوشونمه یه مجبور ایتدی.

*
*
صلحک اورتیه آتیه جانی مسئله لر متعددو مشکلدر. بونلرک